N^ro^ 10.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 3. LISTOPADA ROKU 1797 W PIĄTEK

Ukaz JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossya z Rządzącego Senatu. *J. W. JP. Taynemu Konsyliarzowi, Litewskiemu Cywilnemu Gubernatorowi i Kawalerowi Bułhakowowi*

W imiennym JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Naywyższym Ukazie w Dniu 12. teraźnieyszego 7bra, z własno-ręcznym JEGO IMPERATORSKIEY Mości podpisem Senatowi danym wyrażono. ,, Lubo Ukazami w Ru 1789 Junii 26. 1793 Aprila 8. nastałemi ustanowiona we wszystkich Miastach i mieyscach Państwa NASZEGO rewizya zagranicznych Towarow powinna bydź mocna tarczą od wszystkich Prawu przeciwnych chciwości wprowadzenia zabronionych albo bez opłacenia Cła towarow: Jednak ponieważ wiadomo Nam zostało, że kryiomy owych przewoz, nie tylko się niezmnieysza, ale owszem pokazuie się niemało wewnątrz Państwa: wiec dla przerwania takowego Cła, na wznowienie pierwszych Prawa Ustaw rozkazuiewy: 1*mo*. Odnowić i czynić nayściśleyszy Dozor i Rewizyą Towarow na istotnym Fundamencie Prawa we wszystkich miastach i mieyscach Państwa Naszego, naznaczaiąc corocznie do nieprzerwaney baczności Dozorcow wybranych z pomiędzy Kupcow podług przepisu Ukazu Senatu Naszego pod datą 1789 Julii 23. nastałego. 2*do*. Dozor i Rewizyą poruczyć główney Inspekcyi; i czułości Rządzących Guberniami Naszemi; i tych Urzędnikow do których takowa exekucya należy, wkładaiąc każde w tey rzeczy opuszczenie albo też pofolgowanie na własną Ich odpowiedź. 3*tio*. Ponieważ komerc-Kollegia za Ukazem Naszym w Dniu 9. 9bra Roku przeszłego bydź poczeła, więc iey o takowym Dozorze i rewizyach Rządzący Guberniiami dostatecznie donosić maią, aby ona w tym iako szczegulnie do niey należącym mogła mieć zupełną wiadomość, i czynić ogulne w swoich Handlach stosowania się, i uwagi. 4*to*. W Rezydencyi Naszey, gdzie takowe kollegium znayduie się; członkom iey należy mieć uczestnictwo w Dozorze i rewizyi Towarow, w mieyscach zaś na granicy leżących dla rozpoznania Towarow brać informacyą od zostaiących przy Komorze celney Oficyalistow, a w innych miastach i mieyscach we wnątrz Państwa leżących zobowiązać Magistraty podług wyrazow Ukazow. 5*to*. W tych Guberniiach w których dla rozległości niema ustanowioney celney Straży; i w których tylko woyska na granicy konsystuiące maia dozor, aby niemógł bydź kryiomy przewoz Towarow, naymocniey zalecić Gubernatorom Naszym; aby oni dołożyli wszelkiego starania do zapobieżenia temu złemu użyciu; obowiązuiąc ich samych do szczegulney za to odpowiedzi: na koniec 6*to*. Każdego ktoby i potym Naszym IMPERATORSKIM Ukazie odważył się na iakowe bądź przeciw temu wykroczenie, po oddaniu pod Sąd, sądzić podług wszelkiey surowości Prawa; o tym Senat Nasz powinien uczynić należyte rozrządzenia i Dyspozycye. ,, Rządzący Senat rozkazali: o powinnym tego Naywyższego JEGO IMPERATORSKIEY Mości Rozkazu wypełnieniu zalecić Ukazami, wszystkim Rządcom Gubernijow, Cywilnym Gubernatorom, woienney i komerc-Kollegium, równie też przez Ukazy uwiadomić i inne wszystkie Sądowe Juryzdykcye i Guberskie Rządy, a Naywyższemu Duchowno Rządzącemu

Synodowi, i Moſkiewſkiemu Senatu Departamentowi kommunikować wiadomości: 7bra 24. Dnia 1797 Roku.

Oryginał z podpiſem w te ſłowa: *Ober-Sekretarz Sergiusz Podobiedow*, *Regeſtrator Jan Siemeka* z 1go Departamentu.

Ukaz JEGO IMPERATORSKIEY Mości Samowładnącego Całą Rosſyą z Rządzącego Senatu. *Rządowi Guberńſkiemu Litewſkiemu.*

Podług Imiennego JEGO IMPERATORSKIEY Mości Ukazu przez JO. Aktualnego Taynego Konſyliarza, Generał Prokurora udzielnych maiątkow Miniſtra, MONARSZEGO Aſsygnacyinego Banku Głównego Dyrektora, Rosſyiſkich Orderow Podſkarbiego, aktualnego Szambelana i Kawalera Xiążęcia Kurakina, w dniu 24. teraznieyszego 7bra Senatowi obiawionego „ Ze JEGO IM-„ PERATORSKA Mość naywyżey rozkazać raczył, aby za przechowywanie „ Wpyſkowych Dezertełow pociągać do odpowiedzi te Osady, albo miaſta, w „ których oni kryiomie przechowywani będą Rządzący Senat Rozkazali: Dla powinnego i nieodmiennego tego Naywyższego JEGO IMPERATORSKIEY Mości Ukazu zalecić wſzyſtkim Guberńſkim Rzadom Ukazami, daiąc wiedzieć także przez Ukaz Woienney Admiraliteyſkiey i innym Kollegiom oraz Sądowym Juryzdykcyom, a Moſkiewſkiego Senatu Departamentom i Naywyższemu Duchowno Rządzącemu Synodowi kommunikować wiadomości: 7bra 28. dnia 1797 Roku.

Na Oryginale podpisano: *W powinnosci Ober Sekretarza Nadworny Konſyliarz Mikołay Kuźmin.*
Sekretarz Stefan Hołubcow. Regeſtrator Alexy Zaborowſki.
Z 4tego Departamentu.

z Petersbuga 20 *Paździer nika.*

Półkownik *Eſſen* 1. podnieſiony jeſt do ſtopnia Generał Majora i Szefa regimentu Muſzkietyerow; też samą rangę otrzymał Półkownik *Taliſin* i Szefowſtwo połku Wiborgſkiego. Podpółkownicy: *Markow* i *Czubarow* zoſtają Półkownikami. Generał Major *Michaiłow* Szefem Wiatſkiego regimentu muſzkietyerow, na mieysca zmarłego Generał Majora Spät. Szef *Wiborgſkiego* regimentu Muſzkietyerow Generał Major *Weirauch* na własną prośbę uwolniony od ſłużby z dozwoleniem noszenia munduru. Kontr Admirał *Kilinin* mianowany jeſt naywyżſzym Kommendantem flottilli i portu *Aſtrachańſkiego*. Kapitan t rangi *Sukin* Archangelſkie o. Półkownicy: *Baron la Roche-Fouquet* i *Hrabia Devaire* zoſtają Generał Majorami. Bywszy Chorąży Korony Polſkiey *Deboli* otrzymał ſtopień Taynego Koſiliarza.

Aktualny Konſyliarz *Troszczyńſki* donoſi, iż naſtępujących osob prożby do Tronu podane nieprzyjęte zoſtały. Bywszy Polſki Półkownik *Golejewſki*, Tadeusz *Kotlewicz*, Białruſki S lebcie *Łappa*, Piotr *Borzeńſki*, Wdowa *Kazimirſka*, Chorąży *Jankowſki*, Szlachta: *Woſki i Bienarowicz*, *Grocholſki* bywſzy Wojewoda Bracławſki, *Grocholſki* Marſzałek Zaſławſki, *Graf Plater* bywſzy Kasztelan Trocki, Teodozia *Kłoſſowiczowa*, Tadeusz *Waſilewſki*, Kanonik Wileńſki *Zienkowicz*. Jan *Leontowicz* w Pińſku, Brigadyer *Perekładowſki*, Boguſław *Peszarſki* Major *Dołżyńſki*, *Kulikowſki*, Półkownik *Kublicki*, Szlachcic *Jeleniewſki*.

z Wiednia 18 *Października.*

Przygotowania dotąd nieuſtające rokowały nam nową we *Włoszech* i nad *Renem* kampanią; mamy przecie nadzieję, iż pokoy powſzechnie żądany za dni kilka ogłoſzony będzie. Kuryerowie z *Londinu* nadzwyczay często przybywają; potwierdza ſię iż *Angielſkie* Miniſterium chce nas do nowey woyny namówić. A chociaż niektórzy z polityków rozumieją, iż Dom *Auſtryacki* mając dziś ogromne w pogotowiu ſiły, i ſkarb *Londińſki* otwarty, mógłby jeſzcze wyjednać zyſkownieyſzą ugodę, niżeli jeſt podana w *Udine*; jednak *Cesarz Jmść* bydź ſię zdaje dalekim od chęci dogodzenia obcym widokom z narażeniem ſpokoyności i bespieczeńſtwa własnego ludu.

Wſzyſtkie okoliczności dziś ſię zbiegły na uspokojenie nas w bojaźni. Przybył wczora Kuryer od Hrabiego *de Cobenzl*, nie widzieliśmy przecie żadnych poruſzeń w Departamencie wojennym; żadnych nie wydano rozkazow nowych. Poſpolite ruszenie Króleſtwa *Węgierſkiego* ſtoi spokoynie; i z tak wielkiey maſſy uzbrojonego ludu, tylko diwizya Hr: *Palfy* rozkaz odebrała bydź w gotowości na pierwsze zawołanie. Rekrutowanie nowe, które ſię już rozpocząć miało, odłożone jeſt na d 3 L ſtopada. Z drugiey ſtrony donoszą od granic *Włoſkich*, iż *Francuzi*

wyprzedają niezmierne magazyny żywności, co większa nawet ammunicyi wojennych; do czego wszakże nigdyby nie przyſzło, gdyby zagaić mieli kampanią.

Y to jeſzcze przydać należy na dowod, jak pokoy jeſt bliſki, iż Hrabia d' Antraigues uſzedłſzy z Medyolanu do Tryeſtu, ztamtąd do naszey ſtolicy, odebrał z gabinetu zalecenie ażeby swoy wyjazd za granicę Monarchii przyśpieſzył, czytał on tu w niektórych poſiedzeniach pismo ciekawe, w którym chce pokazać, iż spisek Generałowi *Pichegru* Dyrektorowi *Carnot* i *Barthelemy* przypisany w *Paryżu*, ſzczerym jeſt wymyſłem na zgubę zacnych mężow. Chciał *d' Antraigues* pismo pomienione drukiem rozgłosić, lecz rząd *Auſtryacki* niechcąc wchodzić w interesa domowe Rzpltey, nie dozwolił aby pismo pomienione w Państwach dziedzicznych *Cesarza Jmści* było drukowane. Przez *Tirol* niedawno przejeżdżał Officyer *Francuzki* za paszportem Hrabiego *de Cobenzl* zmierzając do *Munich*, gdzie ſię ma upomnieć u *Elektora Jmści* o wypłacenie summ przyrzeczonych, gdy roku zeszłego General *Moreau* wtargnąwszy do *Bawaryi* podpisywał tajemną ugodę.

z *Wiednia* 22 *Października*.

Dnia dziſieyſzego przybiegł do *Cesarza Jmści* goniec od Hrab. *de Cobenzl* wyſłany z *Udine*. Przywiezione liſty to tylko zawierają, iż nakoniec podpisany zoſtał pokoy pożądany między Monarchą naszym i *Rzpltą Francuzką*; który niedawno zdawał ſię niepodobnym. Hrabia *de Cobenzl* wśrzód naywiękſzych zatrudnień, ledwie podpisawszy traktat, wyſyłał Kuryera z donieſieniem, iż dnia 17 t. m. dzieło wielkie i zbawienne dokonane zoſtało; więcey zaś ani czas ani mieysce pisać niedozwoliły; lecz powtórny goniec wraz po pierwſzym przybyć mający, i co chwilę spodziewany, przywiezie opisanie dokładne wszyſtkich okoliczności, warunkow, &c. Nie łatwo jeſt wyobrazić, jak wielką radość czujemy, z odebrania tak wielkiey wiadomości, i tak długo oczekiwaney.

z *Londinu* 13 *Października* z *Gazety Berlińſkiey*.

Dziś rano potroyne z armat wyſtrzelenie ogłoſiło całemu ludowi pomyślną wiadomość o zwycięſtwie przez Admirała *Duncan* odnieſionym nad flottą *Batawow*. Gazeta Dworſka zawiera w sobie liſt w kilku wierszach pisany przez zwycięzcę d. 11 o godzinie z południa 3, w którym donoſi, iż o 9 z rana poſtrzegł nieprzyjacioł, o 11 attakował, o 1. z południa linią przełamał, a po krwawym boju okręt ich Admiralſki z masztow ogołocony poddać ſię muſiał, co kilka innych ſtatkow uczyniło; jeden z nich ogniem płonął.

Po południu rząd odebrał dokładnieyſze już opiſanie batalii, z którego ſię pokazuje, iż zwycięſtwo nieſkończenie jeſt zupełnieysze, niżeli z początku rozumiano. Zatym raz jeszcze z armat na wieży ognia dano, dzwoniono we wszyſtkie dzwony; wſzyſtkie okręta na *Tamizie* ſtojące wywieſiły flagę na znak okazałego triumfu: wieczorem była powszechna w mieście illuminacya. Dotąd niewiemy wiele *Duncan* dobył okrętow; mówią 8 lub 9. Wiatr flotta nasza miała naypomyślnieyszy. Papiery krolowe ze nym procentem w górę poſzły; zkąd łatwo można miarkować, iż ſię Ind niespodziewa, ażeby zwycięſtwo tak znakomite pokoy nam dało pożądany.

Według dokładnych rachunkow, które Kupcy *Stanow Amerykańſkich* podali do Kongreſſu, ſtrata ich przez zabrane od *Francuzow* okręta wynoſi 12 millionow talarow. Miaſto *Albany* po większey części ogniem spłoneło. Z *Jamaiki* donoszą, iż na tey wyspie widać wielkie poruszenia między *Murzynami*, które lekać ſię każą buntu powszechnego. Do *Surinam* przybyła eſkadra *Hollenderſka*, zamiarem oney bydź muſi ocalenie tey osady bogatey. Nasze w *Indyach Zachodnich* bespieczne są od wszelkiey napaści. Admirał *Hervey* na czele wielkiey potęgi pilnie poſtrzega obroty nieprzyjacioł.

Lord Malmesbury odpisał Pełnomocnikom *Francuzki*, wyrazy odpowiedzi iego ſą naſtępujące: „ Niżey podpisany oddał notę „ W anow Miniſtrom Króla Imci; Za ich „ roſkazem przypomina, iż z *Lille* wyiechać „ niedawno muſiał iedynie czyniąc zadość „ woli Direktoryatu; Władza mi udzielona do „ traktowania o pokoy nie była nadto okreſlona; z moiey też ſtrony nic nie opuściłem „ dla przyśpieszenia negocyacyi, którą iak „ Direktoryat przewlekał czas długi, tak dziś „ zupełnie zawiesił. Jeśli nowe zaczynać „ mamy konferencye, obowiązkiem ieſt moim „ odwołać ſię do oſtatniey noty, w którey rzetelnie i iaśnie przełożyłem, iak ni ſposobem „ zamierzonego celu doyść można.

„ To tylko przydam, iż Król Imść w „ kraiu nieprzyiacielſkim traktować ie zechce, „ ieśli wprzód mieć nie będzie mocy ſtego „ zapewnienia, iż odtąd w osobie Jego Miniſtra „ poważane będą uſtawy i zwyczaie między „ narodami polerownemi powſzechne; bo Pełnomocni Poſłowie, którym ważne dzieło na „ ſzczęśliwienia narodow ieſt zlecone, godni „ są względow ſzczegulnieyszych. Proszę „ Miniſtrow *Rzeplitey Francuzkiey w Lille* pozoſtałych, ażeby przyiąć od mnie raczyli „ zapewnie naywyższego ſzacunku i poważenia.

Lord Malmesbury.

Dziś były otwarte wſzyſtkim pokoie u Króla Jmci; Poſłom *Tureckiemu*, *Sardyńſkiemu*, *Portugalſkiemu*, i *Neapolitańſkiemu* dawał audiencyą Monarcha. *Angielſka*, *Szkocka*, i *Irlandzka* Szlachta zdała ſię bydź do Pałacu zupełnie zebrana; tak wielki był naciſk, znacznieyszych obywatelow. Nayięcey atoli zgromadziło ſię Admirałow i morſkich Officerow; był to zaiſte dzień dla nich triumfalny.

Każdy przyznaie, iż oni Oyczyznę zbawili Wszystkich oczy obrócone były na *Xcia d' York*; ten na świetnym pancerzu po lewey stronie miał maytka *Angielskiego* depcącego *Hiszpańską* flagę: na prawey *Lew* szarpał flagę *Rzplitey Batawow*. Mówią iż negocyacye z *Francyą* odnowione będą za pośrednictwem iednego z Mocarstw oboiętnych.

z Paryża 14. Października z Gazety Frankfortskiey.

Direktoryat roskazał Generałowi *Beurnonville*, ażeby we wszystkich okolicznościach woyskowych słuchał roskazow Generała *en Chef armii Niemieckiey Augereau.* *Moreau* od służby uwolniony otrzymał pensyą, iaka się dawać zwykła Generałom Diwizyi. Korrespondencyą od niego w *Niemczech* przeiętą iuż przeyrzano; ci którzy onę czytali zapewniaią, iż nie ma żadney wątpliwości o zamysłach Generała *Pichegru* względem przywrócenia Tronu. Zmnieysza się teraz boiaźń o los Prowincyi południowych, część obywatelow miasta *Montauban* bunt podniosła. Kokardę białą wszyscy wzieli; nadeszłe woyska porządek przywróciły. W *Marselli* rozruchow nowych lękać się nie trzeba. Brigady do *Aix* wysłane, wydarły *insurgentom* dwie armaty; 19. dowodzcow zchwytano; wszyscy do iednego popełnili w *Prawancyi* zaboystwa wielorakie.

Rady narodowe roztrząsały traktat przymierza zaczepnego i odpornego zawarty z Królem *Sardyńskim.* Upadł przecie proiekt *Ostracizmu.* Republikanie nasi, od *Ateńczykow* gorliwsi, iuż nie iednego człowieka, lecz kilkanaście tysięcy dawnieyszey Szlachty w kraiu pozostałey, skazać na wieczną chcieli deportacyą. Do czego że nie przyszło, narzekaią dziś głośno *Jakobini*, iż Direktoryat zatrzymuiąc się w biegu zwycięstwa odniesionego niedawno nad Roialistami, sprawę wolności, bespieczeństwo narodu, i spokoyność domową, niepewnemu poddaie losowi. Niebaczni! nie widzą, iż *Francuzom Jakobinizm i Anarchia* naysroższe klęski zadała. Tego iest zdania *Daunou*, który w mowie na pochwałę zmarłego *Hoche*: „ Widzę, rzekł, „ armią *Mozelli i Renu* nieustaiącą w pracy i „ triumfach; lecz pod *Arlon*, *Charleroi*, *Fleurus*, *Jourdan*, iey przywodzi *Hoche* zniknoł; zbawca *Alsacyi* zamknięty w więzieniu. Na on czas okrutni Decemwirowie „ chcąc między wszystkiemi w świecie tyranami obmierzłe mieć pierwszeństwo, zbrodniami, krwią i spustoszeniem napełniali „ Oyczyznę nieszczęśliwą. Obywatele; przypomnieycie wszystkie klęsk rodzaie którycheście doznali od lat 8; naysroższą było „ dla narodu panowanie *Decemwirow*. Przysięgaymy na grobie Generała, który doznał „ ich niesprawiedliwości, iż wiecznie *terrorizm i anarchia* w kraiu wolnym nie powstaną.

„ *Hoche* zwycięzca nad *Renem* paść miał „ pod mieczem *Jakobińskim*; iuż dzień był „ naznaczony w którym stanowszy przed Re„ wolucyinym tribunałem, w iedney chwili „ miał słyszeć oskarżenie i wyrok śmiertelny. „ Dniu *thermidora* 9ty bądź błogosławiony! „ tyś go przywrócił Oyczyźnie i zwycięstwu. „ Wyszedł *Hoche* z więzienia przysięgaiąc, iż „ się zemści, nowych laurow zbieraniem za „ miotane przeciw cnocie swoiey potwarze; „ przysiągł bydź naymocnieyszą Rzeplitey „ twierdzą, którą nieprzyiaciele z anarchistow „ przemienieni w Roialistow chcieli wywrócić. „ Wie *Francya*, i z wdzięcznością w potomne „ wieki przypominać będzie: *Hoche* przysięgi „ dochował, &c.

Kupcy, którzy się znacznie zbogacili pod czas teraznieyszey woyny chwytaniem nieprzyiacielskich okrętow, podali prożbę do rządu; ażeby wolno im było uzbraiać fregaty Rzpltey bezczynnie w portach stojące. Przyiął Direktoryat propozycyą, z warunkiem, iż trzecia część zdobyczy do skarbu publicznego należeć będzie. Nowe i niewyczerpane zrzódło dochodow. Przestano już głosić, iż *Berthier* zastąpi Generała *Seherer* w Ministerium wojennym. General *Clarke* czyli będzie ze *Włoch* przywołany, rzecz wątpliwa. Obywatel *Poussielgue* Chirurg *en Chef* armii *Sambry i Mozy*, zaczynając opisywać przyczynę śmierci Generała *Hoche*, „ Winienem, powiada, jak Obywatel *Francuzki* i lekarz w którym zmarły rycerz ufność miał zupełną, „ jawnie oświadczyć iż w ciele jego żadnych „ nie postrzegłem znakow trucizny. „ Tu sobie łatwo każdy na pamięć przywiedzie świadectwo przez Chirurga *Dessault* podpisane po śmierci *Delfina*, syna *Ludwika* 16.

z Mediolanu 7. Października z Gazety Berlińskiey.

Przygotowania do woyny w całych *Włoszech* czynione nie odbieraią nam nadziei blizkiego pokoju. Mamy wiadomość z *Udine*, iż Dwor *Wiedeński* przestał iuż się domagać zwrócenia *Mantui*; iakoż byłaby rzecz trudna zadość uczynić iego żądaniu, teraz gdy ta twierdza i *Brescia* są iuż ostatecznie przyłączonemi do *Rzpltey Cisalpińskiey*. Woyska posiłkowe Króla Jmści *Sardyńskiego* wynoszące 10 tyś. piechoty i 2 tyś Kawaleryi będą rozstawione po rożnych miastach, mianowicie od ieziora *Garda* do wąwozow *Tirolskich* Z *Ankony* Poseł tędy przeieżdżał do *Paryża*: prosić ma Direktorow, ażeby miasto i Prowincyą pomienioną przyłączyć dozwolili do *Włoskiey Rzpltey*.

Buonaparte list okolny pisał do wszystkich familii znacznieyszych w kraiu naszym, zachęcaiąc, ażeby każda młodzież swoią do armii iego wysyłała, w którey uczyć się będzie rzemiosła woiennego. Toż samo dawniey uczyniono w *Wenecyi*; teraz wszystkim w powszechności miastom *Włoskim* orężem *Francuzkim* zaiętym rozkazano, ażeby wedłg ludności mnieyszą lub większą liczbę młodzieży do woyska dawały.

N^RO 10.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 3. LISTOPADA ROKU 1797. W PIĄTEK.

Dokończenie z Mediolanu.

Xiądz z Zakonu *Minimorum*, dawniey Profeſſor Matematyki w Collegium *Brienne*, wyzuty ze wſzyſtkiego przez rewolucyą we *Francyi*, wspomniawszy sobie, iż Generał *en Chef armii Włoſkiey* był uczniem jego, przybył niedawno do główney kwatery; przyjął Nauczyciela naymiley *Buonaparte*, nad nieſzczęściem ubolewał, i zyſkownym urzędem obdarzył.

z Udine 6. Października z Gazety Frankfortſkiey.

Pełnomocnicy w mieście naszym zgromadzeni częſte odprawują konferencye; nic przecie wiedzieć nie można: sekret duszą jeſt rzeczy: wyznać trzeba, iż ściśle jeſt chowany. Wszakże *Auſtryacy i Francuzi*, prócz wchodzących kilku z obu ſtron do negocyacyi, mówią jednoſtaynie, iż pokoy wkrótce mieć będziemy. Inaczeyby jednak sądzić należało widząc co ſię na około nas dzieje. Wycięto już wszyſtkie drzewa około *Palmanuova*; dziś rano zaczęto rozbierać wioſkę *S. Lorenzo* bliſko tey twierdzy leżącą; toż samo ſtanie ſię wkrótce z trzema innemi. Mieszkańce to widząc wyſłali deputacyą do Generała en Chef: odpowiedział: „ Czyli pokoy podpiszę, albo też woynę rozpocznę, „ wioſki wasze na mieyscu swoim ſtać nie „ mogą, ponieważ *Palmanuova* m bydź przed „ murzem wielkiey we *Włoszech Rzpltey*.

Tymczaſowy Rząd miaſta *Breścia* zaciągnął 3600 piechoty i 3 tyś: Kawaleryi dobrze odzianey i w broń opatrzoney; cały korpus jeſt w zupełney gotowości do złączenia ſię z armią *Francuzką*. Nie są w tak dobrym ſtanie woyſka *Rzpltey Cisalpińſkiey*. Ten pośpiech jedney ſtrony porównywając z opieſzałością drugiey. Szef Generał Sztabu *Berthier*, dni temu kilka, żalił ſię przed Direktorami imieniem Generała *en Chef* na niedbalſtwo Obywatela *Birago* Miniſtra Wojennego. Twierdze niedawno dokończone przez *Francuzow* w *Osopo* są nayogromnieysze. Niedawno żołnierze Republikantscy pod przewodnictwem urzędnikow Municypalnych zabrali w ſklepach Kupieckich wszyſtkie płótna i sukna. Towary te szacowane 40 tyś. dukatow: odeſłano do obozu. Prócz tego Generał *Friand* kontribucyą płacić rozkazał.

z Wenecyi 4 Października z Gazety Berlińſkiey.

Zawczora przybiegł goniec z *Paſſeriano* Obywatel *Dandolo* donoſi municypalnym, iż Generał *Buonaparte* podpisał *akt unii* wszyſtkich Prowincyi przedtym *Weneckich*, które jeden i nierozdzielny rząd mieć będą, aż do podpisania pokoju. Nie są nawet wyłączone *Iſtrya, Dalmacya, i Albania*: chociaż zajęte woyſkiem *Auſtryackim*, reprezentantow ſwoich mieć będą. Jutro spodziewany jeſt w mieście naszym Generał *Berthier*, który ſtoſownie do tego *aktu* rząd nowy ſtanowić będzie. Ucieszyła ta wiadomość *Wenetow* ſtroſkanych: iż krwi rozlania lękać ſię wypadało między gorliwemi Republikantami, a ludźmi ſpokoynemi. Zawczora lud był bliſki wyrznięcia *terroriſtow*.

z Rzymu 1. Października z Gazety Berlińſkiey.

Ociec S. temi dniami zapadł na zdrowiu bardzo niebespiecznie; gorączka natężona ſtrasznych ſkutkow lękać ſię kazała. Przecie moc i ſiła temperamentu przemogła chorobę; dziś do pierwszego zdrowia ſzczęśliwie zaczoł przychodzić. Wiatry, deszcz nawalny, i burza ſtraszliwa wielkie ſzkody poczyniła w mieście naszym. Piorun uderzył w niektòre Kościoły. Toż ſamo ſtało ſię w *Neapolu*. Przed tym zdarzeniem upały mieliśmy nadzwyczayne. Włoscy Aſtronomowie przypisują wſzyſtko nowo odkrytey Komecie, która nad to ſię do ziemi zbliżyła.

z Semlina 2. Października z Gazety Frankfortſkiey.

Basza Belgradzki otrzymał kilka jednego po drugim Kuryerow z *Conſtantinopola*. Zalecа mu *Sultan*, ażeby czynił wſzelką ſprawiedliwość poddanym *Ceſarza Jmci*, dezerterow *Auſtryackich* według traktatu wydawał, ſłowem zachował ſię iak po nim wyciąga dobre ſąſiedztwo. Wczora pomieniony Kommendant liſty odebrane z Polícy ſztafetą odeſłał do *Wiednia*. Treść onych ma bydź nader przyiemna Dworowi naszemu; podobno jeſt tam mowa o zajęciu miaſta *Cattaro i Dalmacyi*: na co *Diwan Turecki* poglądać zda ſię okiem oboięnym.

z Hagi 16. Października z Gazety Leydeńſkiey.

Oprócz urzędowego liſtu Admirała *de Winter*, czytano w Zgromadzeniu Prawodawczym kilka innych, które przekonywaiąc naród cały o męſtwie u nas ieszcze niewygasłym, cieszą *Batawow* po tak ſtraszliwym upadku. To pewna, że część znaczna eſkady zwyciężoney odważnie walczyła. Kontr Admirał *Story* z 13. ſtatkami powrócił do *Texel* Okręt *Brutus* od 74 armat ſtanoł przy uyściu *Mozy*. Kommenderuiący nim Kontr Admirał *Treslong* który prawą rękę w bitwie poſtradał przybył do *Leydy*; ſpodziewamy ſię iż ten traf nie będzie śmiertelny. Wytrzymał ogień nayſtraszliwszy; odparł ieden po drugim koleią ſiedm nieprzyiacielſkich okrętow; z dwóma trzypiętrowemi do czynienia miał naydłużey. Wyszedłszy z niebespieczeńſtwa gdy iuż ſtanoł na kotwicy, ieszcze walczyć muſiał z attakuiącym go nieprzyiacielem

Kontr Admirał *Story* otoczony dwoma okrętami *Angielſkiemi* ledwo nie doznał pośrzod bitwy zaciętey przypadku nad śmierć okropnieyszego; okręt iego *Stany Generalne* od 74 armat dwa kroć ogniem złanoł. Kommendant lekką w nodze ma kontuzyą. Jak ſię potykały okręta ſtracone, wiedzieć nie można; to pewna, iż gdyby wſzyſtkie ſwoię powinność dopełniły, nie ponieślibyśmy *Batawowie* tak wielkiey ſtraty. W kilka godzin po batalii, niektórzy z zapalonych Patriotow powtórzyli u nas ſcenę, którą w Lutym grali u ſiebie *Hiszpani*; zwyciężeni pod przygórkiem *S. Wincentego* zmyślili nowe batalie, i zwycięztwo z rąk upuszczone nachylili na ſtronę ſwoią; w *Hollandyi* zaś rozſiano wieść iżeśmy pokonali nieprzyiacioł, zabrali i w *Texel* wprowadzili trzy okręta, tyleż zatopili &c. O tym wątpić nie można, iż *Anglikom* drogo zwycięztwo kosztować muſiało. Utrzymuią do tych czas iż okręt *Leyden* zatopił im ſtatek od 80. armat, że wiele rozbitych okrętow nieprzyiacielſkich morze na brzeg *Hollenderſki* wyrzuciło, &c. Lecz na to wſzyſtko trzeba pewnieyszego donieſienia.

OBWIESZCZENIE.

W nocy z 11go na 12ty 8bra ukradziono z zamknietey ſtayni niżey podpisanemu, konia płowego, czerwono-nakrapianego, ſześć lat na ſiodmy, maiącego łeb ſkaragniady i takież centki na grzbiecie, rosliny calow 11 i pół, długi, i pięknego kształtu, Prócz tego, ma ieszcze po lewey ſtronie ku brzuchowi, nie daleko żeber, wyroſt wielkości kurzego jaia, który pod ſkórą za dotknięciem ſię, tam i ſam posuwa. Upraſzam zatym Osob każdego ſtanu, jeśliby w ich ſtronach okazał ſię taki koń, jaki tu wyżey opisany, do zprzedania, lub choćby już był i zprzedany, aby go zatrzymać i do Pocztamtu tuteyszego o tym oznaymić, z kąd wſzeikie koszta bonifikowane zoſtaną, a prócz tego wynależcy gratyfikacyi ſześć talerow w pieniądzach ſię przyrzeka. Bauscke dnia 14. 8bra 1797 Roku, *Kryſtyan Falck.*

Znayduie ſię do przedania Koczyk czyli Kariolka Warszawſkiey roboty, mało zażywana, z koziołkiem i kufrem na przedzie, letka na parę koni nawet do drogi, z fartuchami okienniczkami i różnemi wygodami, życzący ią nabyć może powziąć wiadomość na Kantorze Gazetowym.

Zginoł Zegarek złoty Angielſki we dwóch kopertach złotych, z tyłu nakręcaiący ſię. Robota Rzemieślnika Warten, którego imie we śrzodku tylko ieſt napisane. Mechanizm zegarka zakrywa ſię. Szpingiel ieſt osadzony na diamencie. Na wierzchniey kopercie złotey ſą dwa zagiecia od upadnienia zegarka na ziemię, pokazuie dni prócz godzin i minut, przy zegarku była na granatowey wſtążce pieczątka duża z kamienia białego na którym Herb Topor ieſt wyrznięty, w złoto oprawna. Ktoby takowy wynalazł zegarek niech odnieſie na Kantor Gazety u XX. Piarow, gdzie nadgrodę dzieſięć czerwonych złotych odbierze.